

TUẦN 11

THAM GIA GIAO THÔNG AN TOÀN

I MỤC TIÊU

Sau khi tham gia hoạt động này, HS có khả năng:

- Có những hiểu biết cơ bản về an toàn khi tham gia giao thông;
- Tuân thủ pháp luật giao thông để tự bảo vệ bản thân khi tham gia giao thông;
- Rèn kỹ năng thiết kế, tổ chức hoạt động, hợp tác, làm việc nhóm; phẩm chất trách nhiệm, nhân ái.

II CHUẨN BỊ

1. Đối với TPT, BGH và GV

- Hệ thống âm thanh phục vụ hoạt động;
- Luật Giao thông đường bộ, các biển báo giao thông;
- Kịch bản chương trình hoạt động;
- Phân công HS khối lớp 6 chuẩn bị tranh vẽ.

2. Đối với HS

- Lớp trực tuần chuẩn bị tiết mục văn nghệ về chủ đề Tham gia giao thông an toàn;
- Lớp trực tuần dẫn chương trình hoạt động;
- HS toàn trường thuộc các biển báo giao thông, tìm hiểu pháp luật giao thông;
- Mỗi lớp 6 chuẩn bị 2 – 3 tranh vẽ mô tả các hình ảnh liên quan đến pháp luật giao thông để thực hiện trò chơi “Đuổi hình bắt chữ”. Ví dụ: Tranh vẽ xe máy, chai bia/ rượu; 3 người và xe máy; đường có dải phân cách; đường có cầu đi bộ; xe máy, mũ bảo hiểm; đường tàu; đường có biển báo cấm đi ngược chiều; cột đèn tín hiệu đỏ, vàng, xanh; trái bóng giữa lòng đường; HS đeo khăn quàng đỏ và xe máy; xe máy và điện thoại; tàu, thuyền và áo phao; trời nắng và dòng sông,... (tranh vẽ sao cho khi đưa ra, toàn trường phải hiểu và nêu được hành vi nên thực hiện/ không nên thực hiện khi tham gia giao thông). Để tránh trùng lặp, TPT cần phân công cụ thể từng nội dung cho các lớp.

III TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG

Hoạt động 1 CHÀO CỜ

- HS lớp trực tuân điều khiển lễ chào cờ và nhận xét thi đấu.
- GV trực tuân hoặc TPT/ đại diện BGH bổ sung nhận xét, phát cờ thi đấu (nếu có).
- TPT/ đại diện BGH phổ biến công việc tuần mới.

Hoạt động 2 TRÒ CHƠI “ĐUỔI HÌNH BẮT CHỮ”

a) Mục tiêu

- Có những hiểu biết cơ bản về an toàn khi tham gia giao thông và có ý thức tuân thủ pháp luật giao thông để tự bảo vệ bản thân khi tham gia giao thông;
- Tích cực tham gia trò chơi về an toàn giao thông.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

HS lớp trực tuân dẫn chương trình:

- Tuyên bố lí do, đê dẫn về tình hình giao thông và việc thực hiện an toàn giao thông của HS.
- Phổ biến luật chơi: HS các lớp khối 6 đã chuẩn bị tranh vẽ lần lượt đưa ra các bức tranh về giao thông, toàn trường nêu ý kiến nên thực hiện/ không nên thực hiện khi tham gia giao thông.
- Mời lần lượt các lớp 6 giới thiệu các tranh. Ví dụ:
 - + Lớp 6A1 giới thiệu tranh vẽ xe máy và chai rượu và mời các bạn nêu đáp án. Sau đó lớp 6A1 đưa ra đáp án đúng: *Dã uống rượu bia thì không được lái xe.*
 - + Lớp 6A2 giới thiệu tranh vẽ đường có dải phân cách và mời các bạn nêu đáp án. Sau đó, lớp 6A2 nêu đáp án đúng: *Không được trèo qua dải phân cách để sang đường.*
 - + Lớp 6A3 giới thiệu tranh vẽ mũ bảo hiểm,... Đáp án đúng: *Phải đội mũ bảo hiểm khi tham gia giao thông bằng xe đạp điện, xe gắn máy.*
 - + Tranh vẽ HS quàng khăn đỏ và xe gắn máy,... Đáp án đúng: *HS chưa đủ 16 tuổi không được điều khiển xe gắn máy.*
 - + Tranh xe máy và điện thoại. Đáp án đúng: *Không sử dụng điện thoại khi điều khiển xe máy.*
 - + Tranh vẽ quả bóng giữa lòng đường. Đáp án đúng: *Không chơi giữa lòng đường.*
 - + Tranh tàu, thuyền và áo phao: *Khi ngồi trên tàu, thuyền phải mặc áo phao.*
 - + ...

Hoạt động 3 VĂN NGHỆ VỀ AN TOÀN GIAO THÔNG

a) Mục tiêu

Tự tin, hứng thú tham gia các tiết mục văn nghệ về an toàn giao thông.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

Lớp trực tuân giới thiệu và biểu diễn các tiết mục văn nghệ về chủ đề An toàn giao thông.

ĐÁNH GIÁ

- Mời một số HS trả lời câu hỏi: Em ghi nhớ được những điều gì qua trò chơi ngày hôm nay?
- HS chia sẻ ý kiến bản thân đã thu hoạch được sau hoạt động.
- GV nêu một vài tình huống yêu cầu HS giải quyết:
 - + Chủ nhật ở nhà, Nam rủ em mượn xe gắn máy của bố đi chơi, em sẽ nói với bạn thế nào?
 - + Bố đưa em đi học, vừa lái xe vừa nghe điện thoại, em nói với bố điều gì?
 - + Bố chở em đi học bằng xe máy, ra đầu ngõ em biết mình quên đội mũ bảo hiểm, gần vào giờ học, vậy em có quay lại lấy mũ bảo hiểm không?
- TPT tóm tắt nội dung trò chơi và đưa ra thông điệp: *HS thực hiện tốt pháp luật giao thông là bảo vệ cho chính bản thân mình, giữ an toàn cho gia đình và xã hội.*

HOẠT ĐỘNG TIẾP NỐI

Yêu cầu HS:

- Thường xuyên thực hiện an toàn giao thông mọi nơi mọi lúc.
- Đội mũ bảo hiểm khi tham gia giao thông bằng xe đạp điện, xe gắn máy.
- Nhắc nhở người thân và gia đình thực hiện an toàn giao thông.

ỨNG PHÓ VỚI THIÊN TAI

I MỤC TIÊU

Sau khi tham gia hoạt động này, HS có khả năng:

- Nhận biết được những dấu hiệu của thiên tai;
- Nêu được và biết cách tự bảo vệ bản thân trong một số tình huống thiên tai cụ thể;
- Rèn luyện năng lực tự chủ, giải quyết vấn đề, thích ứng với cuộc sống, thiết kế và tổ chức hoạt động; phẩm chất trách nhiệm, chăm chỉ.

II THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. GV chuẩn bị

- Tranh ảnh hoặc video (nếu có) về một số loại thiên tai đã xảy ra trên thế giới, ở nước ta và địa phương (bộ tranh theo Thông tư số 44/2020/TT-BGDĐT ngày 03 tháng 11 năm 2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo);
- Số liệu, hình ảnh minh họa những thiệt hại do thiên tai gây ra cho con người và kinh tế;
- Máy chiếu, màn hình (nếu có);
- Câu hỏi và tình huống cho trò chơi “Ứng phó với thiên tai”. GV dựa vào dấu hiệu của một số loại thiên tai và cách bảo vệ bản thân trong một số tình huống có thiên tai để thiết kế bộ câu hỏi và tình huống.
- Phần thưởng cho đội thắng cuộc và cá nhân tham gia trò chơi.

2. HS chuẩn bị

Tìm hiểu, thu thập những thông tin về thiên tai và cách ứng phó với thiên tai.

III TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG

Khởi động

Nếu có điều kiện, GV cho HS xem video bài hát *Cơn bão miền Trung* (sáng tác: Trương Phi Hùng). Khi kết thúc bài hát, GV nêu câu hỏi:

- Bài hát nói về điều gì?
 - Nêu cảm nhận của em sau khi xem các hình ảnh và nghe bài hát *Cơn bão miền Trung*.
- Sau phần chia sẻ của HS, GV dẫn dắt vào hoạt động.

Nếu không có điều kiện xem video, GV tổ chức cho HS chơi trò chơi “Gió thổi” với cách chơi như sau: Cả lớp đứng tại chỗ. Theo hiệu lệnh của quản trò, HS trong lớp sẽ giơ cao hai tay đưa qua, đưa lại theo tốc độ gió thổi. Ví dụ: Quản trò hô “Gió thổi nhẹ” thì các HS trong lớp đưa hai tay qua lại nhẹ nhàng. Quản trò hô “Bão cấp 8, gió thổi tương đối mạnh” thì HS trong lớp đưa hai tay qua lại mạnh hơn, nhanh hơn. Cứ như vậy, đến khi quản trò hô “Bão cấp 12, gió giật rất mạnh”, lúc này các bạn đứng gần nhau phải ôm chặt vào nhau để không bị gió thổi bay mất.

Sau khi cuộc chơi kết thúc, GV hỏi HS:

- Trò chơi nói lên điều gì?
- Nêu cảm nhận của em sau khi tham gia trò chơi.

KHÁM PHÁ – KẾT NỐI

Hoạt động 1 TÌM HIỂU DẤU HIỆU CỦA MỘT SỐ LOẠI THIÊN TAI

a) Mục tiêu

- Nêu được tên một số loại thiên tai đã xảy ra ở nước ta và thế giới;
- Nêu được dấu hiệu đặc trưng của một số loại thiên tai phổ biến.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

- GV chia HS thành các nhóm, mỗi nhóm 4 – 6 HS.

– Yêu cầu các nhóm HS thực hiện nhiệm vụ: Hãy vận dụng những hiểu biết đã lĩnh hội ở môn Lịch sử và Địa lí và những trải nghiệm qua quan sát thực tế, truyền hình,... để thảo luận về dấu hiệu của một số loại thiên tai theo hai gợi ý sau:

- + Kể tên một số thiên tai mà em biết. Em có ấn tượng nhất với hiện tượng thiên tai nào?
- + Quan sát các hình ảnh về một số loại thiên tai trong SGK, gọi tên và nêu dấu hiệu đặc trưng của các loại thiên tai đã quan sát.
- Từng thành viên trong nhóm nêu ý kiến cá nhân. Thư kí nhóm ghi lại ý kiến của các thành viên.

– GV mời đại diện các nhóm trình bày kết quả thực hiện nhiệm vụ trước lớp. HS trong lớp lắng nghe để nhận xét, bổ sung ý kiến của nhóm bạn.

– Giải thích, mở rộng và chốt lại dấu hiệu của một số loại thiên tai: Thiên tai là hiện tượng tự nhiên bất thường có thể gây thiệt hại về người, tài sản, môi trường, điều kiện sống và các hoạt động kinh tế – xã hội, bao gồm: bão, áp thấp nhiệt đới, đồng, lốc, sét, mưa lớn, lũ, lũ quét, ngập lụt, sạt lở đất, sụt lún đất do mưa lũ hoặc dòng chảy, nước dâng, xâm nhập mặn, nắng nóng, hạn hán, rét hại, mưa đá, sương muối, động đất, sóng thần và các loại thiên tai khác.

Nói cách khác, thiên tai được hiểu là những tai họa lớn do hiện tượng bất thường của thiên nhiên gây nên làm ảnh hưởng lớn đến đời sống và sản xuất. Thiên tai thường gây thiệt hại lớn cho con người.

GV nêu ví dụ minh họa về một số thiệt hại do thiên tai gây ra như: trận sóng thần xảy ra tại Nhật Bản năm 2011, cơn bão số 6 Linfa xảy ra vào tháng 10 năm 2020 ở khu vực miền Trung,...

Mỗi loại thiên tai đều có dấu hiệu đặc trưng, cụ thể như sau:

- + **Bão:** Gió xoáy có sức gió mạnh nhất từ cấp 8 trở lên và có thể có gió giật trong phạm vi rộng kèm theo mưa to đến rất to, có sức phá hoại rất lớn, làm đổ cây cối, nhà cửa,...
- Bão thường phát sinh từ ngoài biển khơi.

- + *Lũ*: Nước dâng cao do nước mưa ở vùng đầu nguồn dồn vào dòng sông trong một thời gian ngắn.
 - + *Lũ quét*: Lũ xảy ra bất ngờ trên sườn dốc và trên các sông suối, dòng chảy xiết, lũ lên nhanh, xuống nhanh, có sức tàn phá lớn trên một phạm vi rộng, có thể cuốn trôi nhà cửa, cây cối, vật nuôi, người.
 - + *Lụt*: Nước dâng cao do mưa lũ, triều cường, nước biển dâng gây ra, làm ngập cả một vùng rộng lớn, có thể nhấn chìm nhà cửa, ruộng đồng, cây cối.
 - + *Dông, sét*: Tia chớp, sét chạy ngoằn ngoèo kèm theo tiếng sấm nổ rền vang liên hồi, gió thổi rất mạnh và mưa to. Sét thường đánh vào những vật thể cao hoặc làm bằng kim loại.
 - + *Sạt lở đất*: Đất, đá bị sạt, trượt, lở do tác động của mưa, lũ hoặc dòng chảy.
- GV mở rộng dấu hiệu của một số loại thiên tai khác:
- + *Lốc*: Luồng gió xoáy có sức gió mạnh tương đương với sức gió của bão nhưng được hình thành và tan trong thời gian ngắn, phạm vi hoạt động hẹp từ vài kilômét vuông đến vài chục kilômét vuông. Lốc xoáy mạnh có thể tạo thành voi rồng có khả năng cuốn, hút những vật thể trên đường di chuyển.
 - + *Hạn hán*: Hiện tượng thiếu nước nghiêm trọng xảy ra trong thời gian dài do không có mưa và cạn kiệt nguồn nước.
 - + *Động đất*: Có thể là sự rung động rất nhỏ mà con người có thể cảm nhận được, có thể là những chấn động rất lớn có thể phá huỷ hoàn toàn các thành phố, cướp đi tính mạng của hàng triệu người. Tuỳ theo mức độ động đất, các đồ vật trong nhà bị rung lắc, chao đảo mạnh hay yếu.
 - + *Sóng thần*: Sóng biển rất to, cao đến hàng chục mét do động đất ngầm dưới biển gây ra, có sức tàn phá rất lớn.

Lưu ý: Khi nêu dấu hiệu của từng loại thiên tai, GV kết hợp giải thích với sử dụng tranh ảnh các loại thiên tai trong bộ thiết bị dạy học tối thiểu lớp 6 để minh họa.

Kết luận Hoạt động 1: *Mỗi loại thiên tai đều có những dấu hiệu nhất định, chúng được biểu hiện qua một số hiện tượng mà con người có thể dự báo và quan sát được. Nhận biết được các dấu hiệu của thiên tai để phòng chống và tự bảo vệ bản thân là rất cần thiết.*

Hoạt động 2 XÁC ĐỊNH NHỮNG VIỆC CẦN LÀM ĐỂ BẢO VỆ BẢN THÂN TRONG MỘT SỐ TÌNH HUỐNG THIÊN TAI

a) Mục tiêu

Xác định được những việc cần làm để tự bảo vệ bản thân trong một số tình huống thiên tai cụ thể.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

– GV chia HS thành các nhóm, mỗi nhóm 4 – 6 HS. Tuỳ theo sĩ số và số nhóm trong lớp, GV giao cho một đến hai nhóm thực hiện một trong 4 nhiệm vụ sau:

+ Nhiệm vụ 1. Thảo luận xác định những việc cần làm để bảo vệ bản thân khi có bão theo các câu hỏi gợi ý trong mục 1 – SGK.

+ Nhiệm vụ 2. Thảo luận xác định những việc cần làm để bảo vệ bản thân khi xảy ra sét theo các câu hỏi gợi ý trong mục 2 – SGK.

+ Nhiệm vụ 3. Thảo luận xác định những việc cần làm để bảo vệ bản thân khi lũ, lụt xảy ra theo các câu hỏi gợi ý trong mục 3 – SGK.

+ Nhiệm vụ 4. Thảo luận xác định những việc cần làm để bảo vệ bản thân khi xảy ra sạt lở đất theo các câu hỏi gợi ý trong mục 4 – SGK.

- Nhắc thư ký nhóm ghi ý kiến của các thành viên trong nhóm. Trong quá trình HS làm việc nhóm, GV đến vị trí của các nhóm quan sát và nghe các em nêu ý kiến của mình. Có thể hỗ trợ hoặc hướng dẫn thêm để giúp HS hoàn thành nhiệm vụ.

- Mời lần lượt đại diện các nhóm trình bày kết quả làm việc của nhóm mình. Các nhóm khác lắng nghe, nhận xét, bổ sung ý kiến. Yêu cầu HS không nêu lại những ý kiến của nhóm đã nêu.

- GV giải thích và chốt lại một số việc HS cần làm để tự bảo vệ bản thân trong một số tình huống có thiên tai:

+ *Trong tình huống có bão*

Thường xuyên theo dõi dự báo thời tiết trên ti vi hoặc đài (Radio) để biết được thời gian xảy ra bão và cấp độ của bão. Trước khi có bão, nhất là bão có cấp độ nguy hiểm tràn vào (cấp 11 – 12 và trên cấp 12), trời thường tối sầm lại, gió thổi rất mạnh, thổi tung từng lớp bụi, cuộn tròn trong không khí. Cần gia cố nhà cửa, cây cối, chuồng nuôi gia súc, gia cầm. Nếu ở nơi trũng hoặc vùng xá lũ của nhà máy thuỷ điện, khi có thông báo của chính quyền địa phương, cần nhanh chóng di chuyển người và tài sản cần thiết lên những nơi cao, an toàn. Dự trữ lương thực, thực phẩm, nước sạch, thuốc chữa bệnh (như: thuốc cảm sốt, thuốc tiêu chảy) vì mưa bão có thể gây ngập lụt, cô lập nơi mình ở và làm nguồn nước bị ô nhiễm gây dịch bệnh. Khi bão xảy ra, nếu đang ở nhà cần đóng chặt cửa sổ, cửa ra vào và ở yên trong nhà. Kiểm tra và ngắt các thiết bị điện. Nếu đang đi ngoài đường, cần nhanh chóng tìm chỗ trú ẩn an toàn, tránh xa các cây to, cột điện, không dùng điện thoại di động. Sau bão, nếu có hiện tượng cây đổ, đường ngập nước, dây điện đứt thì tuyệt đối không được ra đường lội nước để tránh điện giật và những tai nạn do bão gây ra.

+ *Trong tình huống dông, sét*

Không nên ra đường khi thấy những tia chớp, sét kèm theo tiếng sấm, gió thổi mạnh. Trong trường hợp đang ở ngoài đường hoặc nơi đất trống, cánh đồng mà xảy ra dông, sét, cần nhanh chóng di chuyển đến nơi có nhà cửa để trú ẩn, tuyệt đối không đứng dưới cột

điện, gốc cây to đơn độc, các công trình như tháp cao, đường dây điện hoặc những vật bằng kim loại để tránh bị sét đánh. Nếu không có nơi trú ẩn thì không di chuyển mà ngồi xuống, thu mình lại, hai chân sát vào nhau, hai bàn tay áp vào hai bên tai.

Nếu đang ở trong nhà thì không sử dụng điện thoại và ngắt các thiết bị điện (như: điều hòa, Internet, ti vi, bình nóng lạnh,...) khỏi nguồn điện vì sét có thể đánh vào đường dây điện làm hỏng các thiết bị điện và gây giật. Đóng chặt các cửa và tránh xa cửa sổ làm bằng kim loại.

+ Trong tình huống mưa lũ

Vào mùa mưa lũ, cần thường xuyên mang theo áo mưa. Tuyệt đối không được tự ý vượt qua sông, suối, đập tràn khi nước lũ đang dâng cao và chảy xiết. Nếu chẳng may gặp nước lũ, cần di chuyển nhanh đến nơi cao và vững chắc nhất. Nếu bị nước cuốn, cần bình tĩnh bám chặt hoặc leo lên vật cố định (như tảng đá, cành cây), hé lỏng để tìm kiếm sự trợ giúp. Để phòng bị đuối nước, cần rèn kỹ năng bơi và không tự ý ra sông, suối bơi lội, nhất là vào mùa mưa lũ.

+ Trong tình huống sạt lở đất

Hiện tượng sạt lở đất thường xảy ra ở ven sông, núi đất, đồi sau những đợt mưa to kéo dài (GV nêu ví dụ về đợt mưa to kéo dài gần nửa tháng ở khu vực miền Trung do tác động của cơn bão số 6 Linfa xảy ra hồi tháng 10 năm 2020 gây sạt lở núi ở khu vực thuỷ điện Rào Trăng 3 và Lệ Thuỷ - Quảng Bình). Khi được cảnh báo về hiện tượng sạt lở đất có thể xảy ra ở khu vực gia đình đang sinh sống, cần nhanh chóng sơ tán ra khỏi vùng đó theo sự hướng dẫn của chính quyền địa phương.

+ Mở rộng: Trong tình huống động đất

Khi thấy nhà cửa, đồ vật trong nhà tự nhiên bị rung lắc mạnh, chao đảo, bản thân có cảm giác chóng mặt, đó là dấu hiệu của hiện tượng động đất. Lúc này cần bình tĩnh và nhanh chóng di chuyển đến những nơi an toàn để ẩn nấp như gầm bàn, gầm ghế. Không chạy ra khỏi nhà hoặc đến nơi có những tòa nhà cao.

- GV nhận xét sự tham gia và kết quả thực hiện các nhiệm vụ học tập của HS.
- GV yêu cầu và hướng dẫn HS về nhà tìm hiểu một số loại thiên tai đã xảy ra ở địa phương em.

I SƠ KẾT TUẦN VÀ THÔNG QUA KẾ HOẠCH TUẦN SAU

GV yêu cầu ban cán sự lớp điều hành lớp tự đánh giá và sơ kết tuần, xây dựng kế hoạch tuần mới.

II SINH HOẠT THEO CHỦ ĐỀ

a) Mục tiêu

– Nêu được những việc đã tham gia, những điều đã học hỏi được và cảm nhận của bản thân sau khi tham gia chủ đề “Tham gia giao thông an toàn” ở trường và chủ đề “Ứng phó với thiên tai” ở lớp;

– Trình bày được kết quả tìm hiểu một số loại thiên tai ở địa phương và cách ứng phó với thiên tai;

– Tự tin tham gia giao lưu văn nghệ với các bạn trong lớp.

b) Nội dung – Tổ chức thực hiện

* *GV tổ chức cho HS chia sẻ về:*

– Những việc các em đã tham gia, những điều đã học được và cảm nhận của bản thân khi tham gia buổi sinh hoạt dưới cờ với chủ đề “Tham gia giao thông an toàn”.

– Những điều em đã học được về dấu hiệu của thiên tai và cách tự bảo vệ trong một số tình huống thiên tai cụ thể.

– Kết quả tìm hiểu một số loại thiên tai xảy ra ở địa phương.

* *GV tổ chức cho HS trong lớp giao lưu văn nghệ với chủ đề Tham gia giao thông an toàn*